

Súd: Okresný súd Bardejov
Spisová značka: 1P/5/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8222200067
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 01. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ivana Hanuščaková
ECLI: ECLI:SK:OSBJ:2022:8222200067.1

Uznesenie

Okresný súd Bardejov vo veci starostlivosti súdu o maloletého R. X., B.. XX.X.XXXX, X. W. G. XX, Z., dieťaťa rodičov T. X., B.. X.XX.XXXX, X. W. G. XX, Z. H. T. X., B.. X.XX.XXXX, X. W. G. XX, Z., o nariadenie neodkladného opatrenia s prísl., takto

rozhodol:

N a r i a d ť u j e neodkladné opatrenie v tomto znení :

I. Maloletý R. X., B.. XX.X.XXXX sa dočasne z v e r u j e do starostlivosti Reedukačného centra Mlynyky - Biele vody, Mlynyky - Biele vody 267, 053 76 Mlynyky, IČO: 00163384.

II. U k l a d á Centru pre deti a rodiny Dorka, n.o., ul. Hemerkova 28, 040 23 Košice, povinnosť odovzdať mal. R. X., B.. XX.X.XXXX do dočasnej starostlivosti Reedukačného centra Mlynyky - Biele vody, Mlynyky - Biele vody 267, 053 76 Mlynyky.

III. Z a č í n a konanie o výkon uznesenia Okresného súdu Bardejov zo dňa 12.1.2022, č.k. 1P/5/2022 - 9.

IV. Z r u š u j e neodkladné opatrenie nariadené uznesením Okresného súdu Bardejov č.k. 1P/51/2021-11 zo dňa 26.5.2021 vo vzťahu k mal. R. X., B.. XX.X.XXXX.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľ - Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Bardejov sa podaným návrhom domáhal, aby súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým by maloletý R. X., B.. XX.X.XXXX bol dočasne zverený do starostlivosti Reedukačného centra Mlynyky - Biele vody, Mlynyky - Biele vody 267, 053 76 Mlynyky, IČO: 00163384 a uložil povinnosť Centru pre deti a rodinu Dorka, n.o. odovzdať maloletého do uvedeného zariadenia.

2. Svoj návrh odôvodnil tým, že maloletý Gabriel je dieťaťom rodičov T. X., B.. XX.XX.XXXX H. T. X., B.. XX.XX.XXXX. Rodičia žijú v manželskom zväzku v rómskej komunite v obci Zborov. Zabezpečujú starostlivosť o šesť maloletých detí: T. X., B.. XX.XX.XXXX, R. X., B.. XX.XX.XXXX, U. X., B.. XX.XX.XXXX, Š. X., B.. XX.XX.XXXX, U. X., B.. XX.XX.XXXX, K. X., B.. XX.XX.XXXX. Toho času je matka vo výkone trestu odňatia slobody za zanedbávanie povinnej školskej dochádzky na dobu 2 rokov. Otec nie je schopný zabezpečiť starostlivosť o maloleté deti z dôvodu nepriaznivého zdravotného stavu. Starí rodičia sú nebohí. Na základe Uznesenia Okresného súdu v Bardejove, sp. zn. 1P/51/2021, zo dňa 26.05.2021, ktoré nadobudlo vykonateľnosť 26.05.2021, bol mal. Gabriel spolu so svojimi maloletými súrodencami U., Š., U. H. K. umiestnený v Centre pre deti a rodinu Dorka, n. o., ul. Hemerkova 28, 040 23 Košice. Dôvodom vydania neodkladného opatrenia bolo, že matke maloletých detí T. X. bola doručená výzva na nastúpenie do výkonu trestu, sp. zn. 1T/26/2020 zo dňa 07.05.2021, aby najneskôr dňa 24.05.2021 nastúpila na VTOS za zanedbávanie povinnej školskej dochádzky maloletých detí. Otec maloletých detí T. X. nie je schopný sa postarať o maloleté deti, zo zdravotných dôvodov, sám potrebuje starostlivosť inej osoby. Starí rodičia maloletých detí sú nebohí. Matka má v Zborove dve sestry, avšak ani jedna z nich nebola schopná zabezpečovať starostlivosť o maloleté deti z dôvodu,

že obidve sú klientmi oddelenia SPODaSK a nezvládajú zabezpečovať starostlivosť o svoje vlastné deti. Žiadna iná blízka rodina neprejavila záujem o maloleté deti. Zo strany otca sa taktiež nenašla žiadna rodina, ktorá by chcela zabezpečovať starostlivosť o mal. detí. Pred nástupom matky do VTOS rodina žila v rómskej osade v Zborove. Bývali v drevenej jednoizbovej chatrči, ktorá bola zariadená nevyhnutným nábytkom. Vykurovanie v domácnosti bolo na tuhé palivo, vodu si nosili z obecnej studne. Hygiena v domácnosti bola na primeranej úrovni. Matka bola na rodičovskej dovolenke a zabezpečovala celodennú starostlivosť o maloleté deti. Otec nikde nepracoval, bol dlhodobo nezamestnaný. Maloletý R. X. navštevuje 8.ročník Špeciálnej základnej školy, ul. Inžinierska 24, Košice - variant A. Mal. Gabriel sa po príchode do zariadenia zo začiatku javil ako tichší a plachý chlapec. Po čase sa začal viac prejavovať. Nepodnetné rodinné prostredie spôsobilo veľký tlak na dieťa, ktoré sa následkom citovej deprivácie nedokáže v jednotlivých životných fázach socializovať do spoločnosti. Nedisponuje ohľaduplnosťou a citlivosťou voči sociálnemu okoliu. Má neprispôsobivé správanie, ktoré má nepriaznivý vplyv na jeho sociálne vzťahy a na jeho sociálnu adaptáciu. Aktuálne správanie mal. Gabriela je ťažko zvládnuteľné, narúša mravný chod skupiny, je agresívny voči mladším deťom, ktoré svojim správaním šikanuje. V zariadení sa vyhrotil konflikt medzi ním a vychovávateľkou, ktorej sa opakovane vyhráža ublížením na zdraví, aj smrťou jej a členom jej rodiny, aj keby si odsedel 20 rokov vo väzbe. V zlosti ničí veci (4 dvere, nástenky, tv-ovládač), je drzý a vulgárny voči dospelým. Pri frustrácii reaguje nízkou toleranciou, máva často afektívne rozlady so zvýšenou iritabilitou. Na základe uvedeného neprispôsobivého správania sa maloletého Gabriela, ich CDR DORKA, n.o., ul. Hemerkova 28, 040 23 Košice, požiadalo o zmenu zariadenia, ktoré sa špecializuje na poskytovanie odbornej pomoci mladistvým s poruchami správania. Tunajšie oddelenie SPODaSK požiadalo Reedukačné centrum Mlynky - Biele vody, so sídlom Mlynky - Biele vody 267, 053 76 Mlynky o prijatie a umiestnenie maloletého Gabriela v ich zariadení. Príslušné zariadenie žiadosti vyhovel a vyjadrilo súhlas s umiestnením maloletého po 10.1.2022. Vzhľadom na neprispôsobivé a problémové správanie sa maloletého, ktoré má nepriaznivý vplyv na jeho sociálne vzťahy a na jeho sociálnu adaptáciu, agresívne správanie sa voči mladším deťom, vulgárne a drzé správanie sa voči dospelým, opakované vyhrážanie sa ublížením aj smrťou voči vychovávateľom navrhli nariadiť neodkladné opatrenie.

3. Uznesením Okresného súdu Bardejov č.k. 1P/51/2021-11 zo dňa 26.5.2021 súd rozhodol o nariadení neodkladného opatrenia v znení :

I. Maloletí R. X., B.. XX.X.XXXX, U. X., B.. XX.X.XXXX, Š. X., B.. X.X.XXXX, U. X., B.. X.X.XXXX, K. X., B.. XX.XX.XXXX sa dočasne z v e r u j ú do starostlivosti Centra Dorka, n.o., Hemerkova 28, 040 23 Košice.

II. U k l a d á rodičom maloletých odovzdať maloletých do starostlivosti Centra Dorka, n.o., Hemerkova 28, 040 23 Košice.

III. Z a č í n a konanie o výkon uznesenia Okresného súdu Bardejov zo dňa 26.5.2021, č.k. 1P/51/2021 - 11.

IV. Z a č í n a konanie o náhradnú starostlivosť u maloletých R. X., B.. XX.X.XXXX, U. X., B.. XX.X.XXXX, Š. X.V., B.. X.X.XXXX, U. X., B.. X.X.XXXX, K. X., B.. XX.XX.XXXX.

Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 17.6.2021, vykonateľnosť dňa 26.5.2021. Z odôvodnenia uznesenia oi. vyplýva, že : „ S ohľadom na vyššie zistené skutočnosti súd dospel k záveru, že v tomto prípade je zdravý a priaznivý vývoj, riadna výchova, vzdelanie a starostlivosť o maloletých Gabriela, Slavomíra, Štefana, Simonu, Filipa ohrozené a preto je nevyhnutné ich odovzdať do starostlivosti Centra Dorka, n.o., ktoré zabezpečí ich výživu a výchovu a vzdelanie v adekvátnom rozsahu. Nie je v možnostiach a schopnostiach otca s ohľadom na svoj zdravotný stav zabezpečiť starostlivosť o maloleté deti v potrebnom rozsahu. Matka nezvláda starostlivosť o maloletých, deti sú prevažne špinavé, zavšivavené. O uvedenom svedčí aj súdom nariadený nástup matky do výkonu trestu odňatia slobody na základe rozhodnutia tunajšieho súdu vo veci sp. zn. 1T/26/2020 (trestný čin - ohrozovanie mravnej výchovy mládeže). Trestné stíhanie a odsúdenie matky tiež svedčia o tom, že svoje rodičovské práva a povinnosti zanedbáva a nevykonáva ich riadne a v záujme maloletých. Od rodičov sa očakáva určitá miera starostlivosti a zodpovednosti za výchovu, vzdelanie, výživu maloletých detí, čo v tomto prípade evidentne na strane matky absentuje. Otec uvedené vykonávať nemôže pre svoj zdravotný stav. Nebola zistená fyzická osoba, ktorá by mohla zabezpečovať aspoň dočasnú náhradnú osobnú starostlivosť o maloletých. Maloleté deti nemôžu zostať bez akejkoľvek starostlivosti a zastúpenia. Maloletí potrebujú adekvátnu starostlivosť a výchovu a sú na takúto starostlivosť odkázaní, keďže sú maloletí a preto je ich dočasné zverenie do Centra Dorka, n.o. potrebné a nevyhnutné a je v ich záujme. Je nutné zabezpečiť ich riadny fyzický, psychický, morálny a sociálny vývin, ktorý rodičia doposiaľ zanedbávali."

Konanie o náhradnú starostlivosť u maloletých bolo súdom vedené pod sp. zn. 4P/65/2021 a bolo uznesením tunajšieho súdu zo dňa 13.10.2021, č.k. 4P/65/2021-33 zastavené (neboli dané dôvody na rozhodnutie súdu o náhradnej starostlivosti u maloletých, neodkladné opatrenie je postačuje na riešenie vzniknutej situácie).

4. Podľa § 367 Civilného mimosporového poriadku (ďalej aj CMP) :

(1) Neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

(2) O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví.

(3) Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.

(4) Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia súd môže doručiť účastníkom až pri uskutočnení jeho výkonu, ak je predpoklad, že by bol výkon rozhodnutia inak zmarený. Účastníkom, ktorí neboli prítomní pri výkone uznesenia, doručí súd uznesenie spolu so zápisnicou o priebehu výkonu dodatočne.

5. Podľa § 360 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

6. Predovšetkým je potrebné poukázať na to, že pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení je rozsah dôkazných prostriedkov zúžený. Nie je potrebné, a vzhľadom na časovú neodkladnosť ani vhodné vykonávať dokazovanie v takom rozsahu, ako pri rozhodovaní vo veci samej, avšak je nutné, aby boli základné skutočnosti, ktoré tvoria podklad pre rozhodnutie, aspoň osvedčené. Za osvedčené možno považovať tie skutočnosti, o ktorých boli predložené dôkazy, resp. sú medzi účastníkmi nesporné.

7. S ohľadom na vyššie zistené skutočnosti súd dospel k záveru, že v tomto prípade je naďalej zdravý a priaznivý vývoj, riadna výchova a starostlivosť o maloletého Gabriela vážne ohrozená a je nevyhnutné pokračovať v začatom výchovnom procese. Vzhľadom k zmene jeho správania, ktoré je momentálne ťažko zvládnuteľné, narúša mravný chod skupiny, je agresívny voči mladším deťom, ktoré svojim správaním šikanuje, je drzý, vulgárny, v zlosti ničí veci, dokonca došlo z jeho strany k vyhrážaniu sa vychovávateľke jej smrťou, či smrťou členov jej rodiny, je nutné zabezpečiť jeho výchovu v adekvátnom špecializovanom zariadení. Reedukačné centrum Mlynky - Biele vody, so sídlom Mlynky - Biele vody 267, 053 76 Mlynky sa špecializuje na poskytovanie odbornej pomoci mladistvým s poruchami správania, pričom vyjadrilo súhlas s umiestnením maloletého Gabriela po 10.1.2022. Vzhľadom na neprispôsobivé a problémové správanie sa maloletého, ktoré má nepriaznivý vplyv na jeho sociálne vzťahy a na jeho sociálnu adaptáciu, agresívne správanie sa voči mladším deťom, vulgárne a drzé správanie sa voči dospelým, opakované vyhrážanie sa ublížením aj smrťou voči vychovávateľom, je namieste, aby jeho správanie a výchovu zabezpečovalo uvedené zariadenie. Reedukačné centrum ďalej zabezpečí jeho výchovu v adekvátnom rozsahu. Takéto správanie sa maloletého voči ostatným osobám v zariadení, či vychovávateľom je neprípustné a nevhodné. Je preto nutné zabezpečiť jeho kontinuálny pobyt v špecializovanom zariadení, jednak za účelom ďalšieho riešenia nápravy jeho správania a zabezpečenia jeho reedukácie a riadnej starostlivosti a výchovy, keďže rodičia ju zabezpečovať naďalej nemôžu (otec pre zdravotný stav, matka je vo výkone trestu odňatia slobody).

8. Preto súd návrhu navrhovateľa vyhovel a rozhodol podľa § 367 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku tak, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia (odsek I, II výroku uznesenia), teda dočasne zveril maloletého do starostlivosti Reedukačného centra Mlynky - Biele vody, so sídlom Mlynky - Biele vody 267, 053 76 Mlynky a uložil pôvodnému zariadeniu povinnosť ho odovzdať do uvedeného zariadenia.

9. Podľa § 376 ods. 2, 3 CMP súd môže nariadiť výkon rozhodnutia aj bez návrhu. Konanie o výkone neodkladného opatrenia nariadi súd vždy aj bez návrhu.

10. Postupom podľa cit. ust. CMP súd začal z úradnej povinnosti aj výkon tohto rozhodnutia súdu s postupom podľa § 378 CMP (ods. III výroku uznesenia).

11. Podľa § 363 CMP súd môže aj bez návrhu zrušiť nariadené neodkladné opatrenie, ak sa zmenia pomery alebo ak odpadli dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

12. Vzhľadom k cit. ust. CMP súd rozhodol aj o zrušení neodkladného opatrenia nariadeného uznesením Okresného súdu Bardejov č.k. 1P/51/2021-11 zo dňa 26.5.2021 avšak len vo vzťahu k mal. R. X., B.. XX.X.XXXX, keďže došlo k zmene pomerov na jeho strane a nutnej potrebe riešenia jeho nevhodného správania sa v inom type zariadenia, ktoré je špecializované na poskytovanie odbornej pomoci mladistvým s poruchami správania, a teda boli splnené zákonné podmienky na jeho zrušenie v tejto časti (ods. IV výroku uznesenia). V ostatnom ostáva nariadené neodkladné opatrenie nedotknuté.

13. Podľa § 360 ods. 2 CMP súd poučuje účastníkov konania o možnosti podať návrh o náhradnú starostlivosť u maloletého R. X., B.. XX.X.XXXX (vrátane ústavnej starostlivosti) podľa ust. § 44 a nasl. Zákona o rodine (zák. č. 36/2005 Z.z.), resp. konanie o uloženie výchovného opatrenia maloletému podľa § 37 Zákona o rodine.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Bardejov, písomne v štyroch vyhotoveniach.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie, a) ktorému súdu je určené, b) kto ho robí, c) ktorej veci sa týka, d) čo sa ním sleduje, e) podpis, f) spisová značka tohto konania (§ 127 ods. 1 C.s.p.).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Toto neodkladné opatrenie je vykonateľné len čo bolo vyhotovené (odsek I, II výroku uznesenia, § 367 ods. 3 Civilného mimosporového poriadku). Inak je vykonateľné doručením.

Podľa § 378 CMP po vydaní uznesenia o nariadení výkonu rozhodnutia alebo súčasne s vydaním tohto uznesenia môže súd vykonať úkony a opatrenia smerujúce k tomu, aby došlo k dobrovoľnému splneniu povinnosti.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľne rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov, ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.